

Cauza 76/62

Jozef Strehl/Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers

Obiectul: o cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, formulată de către Tribunal du travail¹ din Hasselt, privind valabilitatea și interpretarea articolului 46 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității² și a Deciziei nr. 91 a Comisiei administrative pentru securitatea socială a lucrătorilor migranți din 12 iulie 1973 privind interpretarea articolului 46 alineatul (3) din regulamentul menționat referitor la plata prestațiilor datorate în temeiul alineatului (1) al articolului menționat³

Situația de fapt

Jozef Strehl, resortisant belgian, a efectuat o activitate salariată în Belgia în domeniul minier și în Germania într-un alt domeniu. Potrivit normelor belgiene din sectorul respectiv, de la 1 decembrie a beneficiat de pensie de invaliditate.

La 1 iulie 1974, instituția competentă belgiană, Fondul național de pensie pentru lucrătorii din sectorul minier⁴, i-a recalculat pensia, aplicând articolul 46 din Regulamentul 1408/71 și a Deciziei nr. 91 a Comisiei administrative. S-a susținut de către respectiva instituție că dispozițiile articolului 46 din Regulamentul 1408/71, ce privesc calculul pensiei pentru limită de vârstă, sunt aplicabile prin analogie, în temeiul articolului 40 din același regulament, și în cazul pensiei pentru invaliditate dacă lucrătorul a fost supus succesiv unor legislații potrivit cărora prestațiile se calculează independent de durata perioadei de asigurare. În conformitate cu Decizia nr. 91, „articolul 46 alineatul (3) al doilea paragraf [...] nu este aplicabil decât prestațiilor ale căror valori, determinate în conformitate cu dispozițiile alineatului (1) primul paragraf al acestui articol, sunt superioare valorii care rezultă din aplicarea regulilor de la alineatul (2) literele (a) și (b) de la articolul menționat (valoarea teoretică și valoarea proporțională) la calculul acestor prestații”.

Prin decizia din 12 mai 1975, instituția competentă belgiană i-a acordat reclamantului o pensie de 82 013 BEF, calculată ca fiind diferența dintre valoarea teoretică cea mai ridicată (172 016 BEF) și valoarea proporțională acordată în Germania (90 048 BEF).

Nemulțumit de acest calcul, reclamantul a introdus acțiunea în fața Tribunal du travail din Hasselt, solicitând ca valoarea pensiei acordate să fie de cel puțin 129 272 BEF (valoarea proporțională belgiană).

Considerând că soluția litigiului depinde de aprecierea valabilității și, după caz, de interpretarea unei dispoziții a dreptului comunitar, instanța, prin hotărârea din 25 iunie 1976, a adresat următoarele întrebări preliminare:

a) „faptul că Decizia nr. 91 se referă la articolul 46 alineatul (3) al doilea paragraf (calcul de ajustare), în timp ce principiul limitării totalului diferitelor prestații este definit la articolul 46

¹ Instanță de soluționare a conflictelor de muncă.

² JO L 149, 5 iulie 1971 p. 18.

³ JO C 86, 20 iulie 1974, p. 8.

⁴ Fonds national de retraite des ouvriers mineurs.

alineatul (3) primul paragraf, implică faptul că principiul prevăzut la articolul 46 alineatul (3) primul paragraf nu este afectat de Decizia nr. 91 sau trebuie admis că acolo unde Decizia nr. 91 vizează tehnica de calcul care este necesar să fie folosită pentru ajustarea unei depășiri eventuale a limitei de alocare, iar aceasta presupune, de asemenea, o posibilitate de depășire a celei mai ridicate sume teoretice aplicabile în speță?;

b) valorile naționale, odată stabilite, trebuie comparate în primul rând cu valorile teoretice și apoi cu valorile proporționale?;

c) această comparație se face doar între valoarea națională și valoarea proporțională;

d) instituția competentă trebuie să compare între ele doar propriile valori (valoarea națională, teoretică și/sau proporțională);

e) sau cifrele instituției competente străine este necesar să fie incluse, de asemenea, în comparație?;

f) ce se întâmplă în cazul în care ipoteza de la litera (d) dacă Decizia nr. 91 este aplicabilă pentru un stat, dar nu pentru celălalt?;

g) nu este eventual necesar ca sumele totale ale valorilor proporționale să fie comparate cu valorile naționale?"

Motivarea instanței comunitare

Potrivit articolului 45 din Regulamentul nr. 1408/71, la luarea în considerare a perioadelor de asigurare, instituția competentă a unui stat membru, a cărui legislație condiționează dobândirea, păstrarea sau redobândirea dreptului la prestații de încheierea perioadelor de asigurare sau de reședință, nu ține cont de respectivele perioade de asigurare sau de reședință încheiate în alte state membre decât „în măsura necesară”. Astfel, prin adoptarea Regulamentului nr. 1408/71, Consiliul a intenționat alinierea normelor de aplicare pe care regulamentul le stabilea la cerințele articolului 51 din tratat.⁵

Articolul 46 alineatul (3), precum și Decizia nr. 91 a Comisiei administrative sunt norme ce reprezintă o limită de cumulare, iar Consiliul, în exercitarea competențelor de care beneficiază în temeiul articolului 51, în ceea ce privește coordonarea sistemelor de securitate socială ale statelor membre, are competența de a stabili, în conformitate cu dispozițiile tratatului, modalitățile de exercitare a drepturilor la prestații sociale de care cei interesați beneficiază în temeiul tratatului.⁶

În consecință, este incompatibilă cu articolul 51 o limitare a cumulării prestațiilor, ce presupune o reducere a drepturilor de care beneficiază deja cei interesați într-un stat membru, în temeiul simplei aplicări a legislației naționale.

Soluția instanței comunitare

Articolul 46 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1408/71, precum și Decizia nr. 91 a Comisiei administrative sunt incompatibile cu articolul 51 din tratat în măsura în care impun o limitare a cumulării celor două prestații dobândite în diferite state membre printr-o reducere a valorii unei prestații dobândite doar în temeiul legislației naționale a unui stat membru.

⁵ A se vedea și hotărârea din 21 octombrie 1975, 24/75, Petroni, Rec. 1975, p. 1149.

⁶ A se vedea și hotărârea din 28 mai 1974, 191/73, Niemann, Rec. 1974, p. 580.